

1

Varstvo postovk v Ljubljani

// Tanja Šumrada

1: Mladi ornitologi so se s finančno podprtim projektom resno lotili ohranjanja postovk (*Falco tinnunculus*) v Ljubljani.
foto: Miha Krofel

Velika ali majhna – le redka so mesta v Evropi, ki v pisnem urbanem okolju med svoje gnezditke ne prištevajo postovk (*Falco tinnunculus*). Te zanimive in karizmatične ptice iz družine sokolov vsako pomlad že februarja s svojimi glasnimi in razburjenimi klici pričnejo označevati svojo prisotnost in zasedati izbrane teritorije. V našem glavnem mestu lahko ljubitelji ptic opazujemo življenje in gnezdenje postovk, ki so bile prav gotovo meščanke Ljubljane že v daljni preteklosti.

Odgovor na vprašanje, kaj je tisto, kar te ptice tako privlači, da se naselijo v človeških naseljih ali bližnji okolici, lahko poiščete v rubriki Portret ptice v tokratni številki revije. Mi pa si rajši oglejmo, katere nevarnosti prežijo na postovke, živeče v Ljubljani. Priložnosti, ki jih tem ujedam za izbiro gnezditvenega prostora ponujajo stavbe, je v mestu vsekakor obilo. Par običajno naseli kar se da nedostopne police in line visoko nad tlemi, ki so čim težje dostopne vsem potencialnim plenilcem. Vendar pa ta izbira s seboj nosi dve težavi. Prva je ta, da so primerne line v mnogih stavbah zaprte in zamrežene ter tako postovkam nedostopne. Drugi problem pa je, da so zaradi ozkih in nezavarovanih polic pogoste izgube mladičev, ki popadajo iz gnezd, še preden so sposobni poleteti. Na različnih lokacijah v Ljubljani smo namestili 15 dolgo obstojnih gnezditnic iz posebne mešanice lesa in betona. Na podlagi pozitivnih izkušenj iz Slovenije in tujine je bil to prvi cilj projekta, ki smo ga na društvu vodili v letošnjem letu z namenom varstva populacije te vrste v Ljubljani.

Seveda pa brez poznavanja ekologije vrst ni učinkovitega varstva njihovih populacij. Tudi postovke tukaj niso izjema in čeprav je bil njihov način življenja v evropskih mestih že večkrat pod drobnogledom raziskovalcev, je o prehrani, gnezdenju ter o med- in znotrajvrstnih odnosih ptic v urbanem okolju pri nas malo znanega. Namestili in preizkusili smo delovanje digitalne kamere, ki bo s kontinuiranim spremljanjem dogajanja v gnezdu postovk pripomogla k boljšemu poznavanju njihove gnezditvene biologije in prehrane. Potek gnezdenja lahko vsako pomlad v živo spremljate tudi vsi obiskovalci spletne strani projekta. Postovke želimo predstaviti širši javnosti. Z različnimi podjetji in lastniki stavb smo tako v Ljubljani vzpostavili sodelovanje pri nameščanju in skrbi za gnezda postovk, vrsto in njeno problematiko pa smo predstavili s pomočjo več poljudnih člankov.

Opisane akcije, ki smo jih opravili v letošnjem letu, so seveda zgolj prvi, a nujni koraki, ki so potrebni pri varstvu te zanimive vrste. Že v naslednji gnezditveni sezoni nas čakajo spremljanje in obiski nameščenih gnezditnic, nadaljevali in razvijali bomo tudi raziskave na področju prehrane in prilagoditev postovk na življenje v urbanem okolju tega mesta. Pri tem pa bomo potrebovali vašo pomoč. Da bi delo lahko zastavili širše in da bi potekalo kar se da uspešno, ste k sodelovanju vabljeni vsi.

Projekt smo opravili s finančno podporo Mestne občine Ljubljana ter v sodelovanju z Nacionalnim inštitutom za biologijo in Oddelkom za biologijo Biotehniške fakultete. Vabimo vas, da si več o postovkah, aktualnem dogajanju na gnezdu in o projektih aktivnostih v prihodnje preberete na spletni strani projekta www.postovke.si. ●